

Revisionsberättelse för socialnämnden år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits av socialnämnden. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och reglemente för revisorerna i Gävle kommun. Under året har det genomförts grundläggande granskning. Granskningen visar att nämndens verksamhetsplan har saknat beskrivningar om hur mål och uppdrag ska genomföras. Det är svårt att förstå nämndens indikatorer eftersom det inte framgår vad som ska mätas eller vad målvärdena motsvarar. De genomförda aktiviteterna är svåra att verifiera eftersom de inte har beskrivits i verksamhetsplanen. Nämnden behöver i högre grad beskriva hur den avser att uppnå sina mål.

Vi bedömer att socialnämndens verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden.

Vi åberopar bifogad rapport.

Ann-Katrine Myles har p.g.a. jäv inte deltagit i granskningen.

Gävle kommun 2024-04-25

KOMMUNREVISIONEN

Gävle kommun, 801 84 GÄVLE, Besöksadress Rådhusorget 1

Tfn 026-17 80 00 (vx)

kommunrevisionen@gavle.se

revisionsberättelse - socialnämnden

(Signerat, SHA-256 A1B8E77B376918927626A41B830EFFEB6DEDD0B5FB8A2D6165D6C168BF91A959)

Eva-Karin Hamilton Yvonne Bäckius Rosalie Carlén

Charlotta Lagnander Kenneth Levin Arne Övrelid

Bilaga:

Grundläggande granskning 2023

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Eva-Karin Hamilton

Datum: 2024-05-07 02:12

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

A1B8E77B376918927626A41B830EFFEB6DEDD0B5FB8A2D6165D6C168BF91A959

Namn: Yvonne Bäckius

Datum: 2024-05-10 10:47

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

A1B8E77B376918927626A41B830EFFEB6DEDD0B5FB8A2D6165D6C168BF91A959

Namn: ROSALIE CARLÉN

Datum: 2024-05-06 12:57

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

A1B8E77B376918927626A41B830EFFEB6DEDD0B5FB8A2D6165D6C168BF91A959

Namn: CHARLOTTA LAGNANDER

Datum: 2024-05-07 07:53

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

A1B8E77B376918927626A41B830EFFEB6DEDD0B5FB8A2D6165D6C168BF91A959

Namn: Kenneth Levin

Datum: 2024-05-06 16:57

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

A1B8E77B376918927626A41B830EFFEB6DEDD0B5FB8A2D6165D6C168BF91A959

Namn: ARNE ÖVRELID

Datum: 2024-05-07 11:33

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

A1B8E77B376918927626A41B830EFFEB6DEDD0B5FB8A2D6165D6C168BF91A959

Socialnämnden

Grundläggande granskning 2023

Grundläggande granskning 2023

Socialnämnden

Hanna Franck, certifierad kommunal revisor, projektledare PwC
Elina Lundberg, projektmedarbetare PwC
Andreas Halvarsson, revisionschef kvalitetssäkrare

Gävle kommun 2024-04-25

Dnr.23REK14

www.gavle.se

Innehållsförteckning

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande	3
Grundläggande granskning av socialnämnden	4
Bakgrund	4
Avgränsning	4
Metod	4
Revisionskriterier	4
Bedömningsskala	5
Allmänt om nämnden	5
Målstyrning och måluppfyllelse	6
Nämndens planering	6
Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse per helår	6
Ekonomistyrning	9
Nämndens budget och resultat	9
Intern kontroll och riskanalys	10
Nämndens riskhantering och riskanalys	10
Nämndens internkontrollplan	11

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande

Utifrån den grundläggande granskning som utförts gör yrkesrevisorerna nedanstående bedömningar och rekommendationer.

Yrkesrevisorerna tar nedan ställning till om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, om ekonomistyrningen är tillfredsställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Bedömningarna baseras på resultatet av revisionen inom de områden vi granskat.

Verksamhetens målstyrning

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens målstyrning som inte helt ändamålsenlig. Bedömningen baseras på att nämndens verksamhetsplan antogs 2023-03-22. I verksamhetsplanen beskrivs budget, mål, indikatorer och uppdrag som ska uppnås/genomföras under verksamhetsåret. Verksamhetsplanen innehåller ingen beskrivning av aktiviteter eller övrig beskrivning av hur mål eller uppdrag ska genomföras. Detta följer inte kommunstyrelsens anvisningar.

De framtagna indikatorerna är svåra för läsaren att förstå då det inte framgår vad som ska explicit mätas eller vad målvärdena motsvarar. Vidare beskrivs i verksamhetsplanen att nämnden ska genomföra planerade aktiviteter under året som indikator för måluppfyllelse. Dessa aktiviteter omnämns inte i verksamhetsplanen.

I verksamhetsrapporten per helår redovisas måluppfyllelse, utfall samt status för indikatorer och genomförda aktiviteter. Nämnden uppnår åtta mål medan tre mål inte uppnås. Samtliga av årets mål mäts genom indikatorer och nämndens bedömning av måluppfyllelse baseras på en sammanvägning av det arbete som genomförts under året och utfall samt status på indikatorer. Verksamhetsrapporten innehåller en beskrivning av de aktiviteter som genomförts under året. Vi noterar en svårighet att verifiera genomförda aktiviteter i och med att de inte beskrivits i verksamhetsplanen. För ett antal indikatorer framgår en kort, översiktlig beskrivning. Nämndens analys av indikatorer varierar.

Rekommendationer

Yrkesrevisorerna rekommenderar att nämnden säkerställer att verksamhetsplanen upprättas i enlighet med kommunens anvisningar.

Ekonomistyrning

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens ekonomistyrning som inte helt tillfredsställande. Bedömningen baseras på att nämnden inte har en ekonomi i balans.

Vi noterar att nämndens resultat inte håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige. Nämndens underskott på -48,4 mnkr är en avvikelse mot årsprognosen som gjordes vid delår 2. Nämndens årsprognos beräknades då till -32 mnkr vilket var en avvikelse mot

budget med -32 mnkr. Utifrån en analytisk granskning av nämndens resultaträkning, anses förklaringen till avvikelse mot budget vara rimlig.

Nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta. Vi har inte kunnat spåra att nämnden med anledning av den ekonomiska rapporteringen beslutat om åtgärder kopplat till det prognostiserade underskottet. Nämnden anger i sin verksamhetsrapport per helår förklaringar till de negativa avvikelserna.

Detaljgranskning sker i samband med granskningen av Gävle kommuns finansiella rapporter. Eventuella iakttagelser från detaljgranskningen kommer att redovisas i granskningsrapporten för Gävle kommuns årsredovisning.

Intern kontroll

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens interna kontroll som tillräcklig. En riskanalys är framtagen och ligger till grund för interkontrollplanen som fastställts av nämnden. Vi noterar nämnden identifierat en kritisk risk att om verksamheten inte kan ställa om utifrån den ekonomiska utvecklingen. Intern kontrollplanen innehåller fullständiga beskrivningar av: risker, risknivåer, kontrollmoment, kontrollmomentsansvariga och periodicitet. Internkontrollrapport har fastställts av nämnden.

Rapporten tillika uppföljningen visar att alla risker följts upp där uppföljningen tillika kontrollen visar på större avvikelser när det gäller ovan beskriven risk. Beskrivningarna för dessa avvikelser är mera omfattande, vilket vi bedömer som relevant.

Grundläggande granskning av socialnämnden

Bakgrund

Den grundläggande granskningen är en del av den granskning som genomförs och syftar till att ge de förtroendevalda revisorerna en grund för beslutet att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för nämnden i rapporteringen till kommunfullmäktige. Den ska också ge ett underlag till om kritik eller anmärkning ska framföras till nämnden.

I denna rapport tar den yrkesrevisor som är sakkunnigt biträde ställning till de grundläggande frågorna om

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Den grundläggande granskningen i rapporten är ett av underlagen för revisorernas bedömning om de ska tillstyrka att nämnden beviljas ansvarsfrihet.

Avgränsning

Granskning av om räkenskaperna är rättvisande beskrivs i granskningsrapporterna för Gävle kommuns delårsrapport och årsredovisning. Eventuella fördjupade granskningar rapporteras i separata revisionsrapporter.

Metod

Metoder som använts i granskningsarbetet har varit följande:

- Dokumentanalys (till exempel sammanträdeshandlingar, verksamhetsplan, verksamhetsrapporter)
- Intervjuer/maillkontakter
- Dialogmöte där de förtroendevalda revisorerna samt sakkunniga biträden deltar

Kommunrevisionen planerar årligen in ett dialogmöte med nämnden som ett led i den grundläggande granskningen. Inför dialogmötet ombeds nämnden att inkomma med skriftliga svar på frågor från kommunrevisionen som behövs för den grundläggande granskningen. Frågorna diskuteras sedan med nämnden under dialogmötet.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs av yrkesrevisorn. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun 3 § p.1,2,4,5 och 6
- Nämndens reglemente
- Reglemente för intern kontroll 2 §, 5 § och 6–8 §§
- Kommunplan med årsbudget 2023

Bedömningskala

Nedan anges den bedömningskala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (ändamålsenlig, tillfredsställande och tillräcklig) är hämtade ur kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till.

Bedömningsbegrepp	Förklaring
Ändamålsenlig målstyrning Tillfredsställande ekonomistyrning Tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.
Inte helt ändamålsenlig målstyrning Inte helt tillfredsställande ekonomistyrning Inte helt tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.
Inte ändamålsenlig målstyrning Inte tillfredsställande ekonomistyrning Inte tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas. <i>Bristerna kan aktualisera frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet</i>

Allmänt om nämnden

Kort om nämndens ansvar

Utöver det som föreskrivs i "Huvudreglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun", kommunallagen och annan författning gäller bestämmelserna i nämndens reglemente. Nämndens ansvar och uppgifter är enligt reglementet (senast reviderat 2020-12-14).

I reglementet framgår av § 1 nämndens verksamhetsområden och uppgifter. Nämnden svarar för:

1. kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) med följande undantag:
 - sådan omsorg och service som har som mål att kompensera bortfall av fysiska och psykiska funktioner för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning i alla åldrar
 - den kommunala hälso- och sjukvården enlighet hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).
 - ansvar för försörjningsstöd och bistånd för livsföring i övrigt (däremot för ekonomiskt bistånd i samband med vård- och behandlingsinsatser)
2. familjerätt,

3. uppgifter enligt lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52) samt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (1988:870),
4. att inom nämndens verksamhetsområde, avge yttranden eller upplysningar enligt särskild lagstiftning om dessa enligt författningen skall avges av socialnämnd eller den nämnd som enligt fullmäktiges beslut fullgör uppgifter inom socialtjänsten eller annars faller inom nämndens verksamhetsområde,
5. besluta om fördelning av medel ur stiftelser och fonder samt föreningsbidrag inom nämndens ansvarsområde,
6. familjerådgivning,
7. uppgifter som åvilar kommunen enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen (1993:581) samt lag om tobak och andra liknande produkter (2018:2088), dock inte tillsyn av rökfria miljöer,
8. yttrande enligt lotteriförordningen (1994:1451),
9. yttrande enligt hemvärnsförordningen (1997:146),
10. kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730),
11. samt att tillsammans med Kultur- och fritidsnämnden ta emot fristadskonstnärer.

Nämnden får även besluta att med bibehållet ansvar för verksamheten, träffa överenskommelse med annan om utförande av uppgifter som ankommer på nämnden.

Lagstiftning

Kommunallag (2017:725)

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Nämndens verksamhet regleras av följande speciallagstiftning:

Nämnden omfattas av speciallagstiftning som framgår av reglementet (se ovan).

Målstyrning och måluppfyllelse

Nämndens planering

Nämndens verksamhetsplan antogs i nämnden 2023-03-28 § 57.

I verksamhetsplanen återfinns budget, nämndens mål, indikatorer och uppdrag som ska uppnås/genomföras under verksamhetsåret. Mål och indikatorer har utformats på ett annat sätt jämfört med föregående år. Indikatorers inriktning har varit på aktiviteter och genomförande av dessa i syfte att uppnå målen (se kommande figurer). Verksamhetsplanen reviderades 2023-05-23 § 107. Revideringen innebar att nästintill samtliga indikatorer kompletterades med målvärde (genomföra). En indikator kompletterades med ett annat målvärde (minska).

I verksamhetsplanen anges ingen beskrivning av aktiviteter eller övrig beskrivning av hur mål eller uppdrag ska genomföras.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Nämnden förhåller sig samtliga av kommunfullmäktiges fem övergripande mål. Nämnden bryter ner övergripande mål till egna nämnd. Nämnden har andra mål jämfört med föregående år. Samtliga av årets mål mäts genom indikatorer. Andra indikatorer används jämfört med föregående år.

Av kommunstyrelsens anvisningar för nämndernas verksamhetsplan framgår att nämnderna ska skriva beskrivningstexter till målen som beskriver syftet med målet, vad som ska uppnås och hur det ska mätas. Till målen ska även indikatorer med målvärden anges. Granskningen visar att anvisningarna inte följts eftersom verksamhetsplanen saknar beskrivningstexter. De framtagna indikatorerna är svåra för läsaren att förstå då det inte framgår vad som ska explicit mätas eller vad målvärdena (genomföra respektive minska) motsvarar. Vidare beskrivs i verksamhetsplanen att nämnden ska genomföra planerade aktiviteter under året som indikator för måluppfyllelse. Vilka aktiviteter som avses framgår inte av verksamhetsplanen.

I verksamhetsplanen anges även vilka uppdrag (totalt sex uppdrag) nämnden ska genomföra för verksamhetsåret. Hur uppdragen ska genomföras framgår inte av verksamhetsplanen.

Nämnden har en koppling mellan uppdragen och målen i nämndens styrning. Vid dialogmötet påtalar nämnden att uppdragen för år 2023 i hög grad är uppdaterade som mål samt att nämnden inte ser några direkta konflikter mellan befintliga uppdrag och målen för verksamhetsåret men lyfter att mängden styrsignaler kan vara svåra att hantera.

Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse per helår

Nämndens verksamhetsrapport antogs i nämnden 2024-02-20 § 6. I rapporten beskrivs måluppfyllelse samt målanalys, politiska uppdrag och ekonomiskt resultat. Till respektive nämndmål lämnas en beskrivning från av verksamhetens arbete. För indikatorerna per nämndmål redovisas inga mått eller kvantitativa utfall/målvärden.

Kommunfullmäktiges mål (de nämnden använder)	Nämndspecifikt mål	Måluppfyllelse 2023	Måluppfyllelse 2022
1. Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	1.1 Nämnden arbetar för att stödja barn och familj i syfte att öka skolnärvaron.		
2. Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	2.1 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.		
	2.2 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden		

Kommunfullmäktige s mål (de nämnden använder)	Nämndspecifikt mål	Måluppfyllelse 2023	Måluppfyllelse 2022
	<p>möjliggör förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.</p> <p>2.3 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet. Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet.</p> <p>2.4 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska införa fler förebyggande insatser för barn 7-15 år</p> <p>2.5 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden individanpassar för bättre psykisk hälsa genom att erbjuda fler aktiviteter och insatser till målgrupper med beslut enligt Socialtjänstlagen.</p> <p>2.6 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden inför fritidspeng till barn i utsatthet.</p> <p>2.7 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska följas.</p>	<p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>■</p> <p>■</p>	
3.Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	3.1 Serveringstillstånd. Bättre service, tydlighet, förutsägbarhet, dialog, information och uppföljning.	■	
4.En modern samhällsplanering som möter nuvarande och	4.1 (Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer) Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden "Bostad först" kan	●	

Kommunfullmäktiges mål (de nämnden använder)	Nämndspecifikt mål	Måluppfyllelse 2023	Måluppfyllelse 2022
kommande generationers behov	införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.		
5.En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	5.1 (Robusta ekosystem) Socialnämnden säkerställer att det finns en plan för extraordinära händelser, samt kontinuitetsplaner för verksamheterna.		

Måluppfyllelse helår - Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Till det övergripande målet har nämnden definierat ett nämndmål.

Nämnden bedömer att nämndmålet uppnås. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås.

Nämnden arbetar för att stödja barn och familj i syfte att öka skolnärvaron.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Resultat av planerade genomförda aktiviteter			—	 Ja	 Ja	

Måluppfyllelse helår - Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

En samlad bedömning av måluppfyllelse för det kommunövergripande målet lämnas inte. Nämnden bedömer att fem nämndmål uppnås samt att två nämndmål är nära att uppnås men uppfylls inte helt (se färgmarkeringar i figuren nedan). Nedanstående figur visar att sex indikatorer uppnås, en indikator delvis uppnås och två indikatorer uppnås ej. Indikatorerna är nya för året varför jämförelse med tidigare år inte kan göras

Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Handlingsplan är framtagen och är etablerad			—	 Ja	 Ja	

Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden möjliggör förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Aktiviteter: genomförande av planerade aktiviteter			—	● Ja	● Ja	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet. Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Är planerade aktiviteter genomförda?			—	● Ja	● Ja	●
Är planerade aktiviteter genomförda?			—	● Ja	● Ja	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska införa fler förebyggande insatser för barn 7–15 år.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Indikator: genomförande av aktiviteter under året			—	● Ja	● Ja	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden individanpassar för bättre psykisk hälsa genom att erbjuda fler aktiviteter och insatser till målgrupper med beslut enligt Socialtjänstlagen.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Indikator: genomförande av aktiviteter under året			—	● Ja	● Ja	●
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden inför fritidspeng till barn i utsatthet.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Genomförande av aktiviteter under året			—	● Ja	■ Nej	■
Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska följas.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Indikator 1: placering och öppenvårdsinsatser				● Ja	■ Nej	■

Indikator 2: genomföra handlingsplaner	 Ja	 Delvis	
--	--	--	---

Måluppfyllelse helår - Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Till det övergripande målet har nämnden definierat ett nämndmål. Nämnden bedömer att nämndmålet ej uppnås. Nedanstående figur visar att indikatorn ej uppnås. Indikatorn är ny för året varför jämförelse med tidigare år inte kan göras.

Serveringstillstånd. Bättre service, tydlighet, förutsägbarhet, dialog, information och uppföljning.						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Samverkan och omvärldsbevakning ska utvecklas				 Ja	 Nej	

Måluppfyllelse helår - En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Till det övergripande målet har nämnden definierat ett nämndmål. Nämnden bedömer att nämndmålet uppnås. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås. Indikatorn är ny för året varför jämförelse med tidigare år inte kan göras.

Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer & Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden "Bostad först" kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Handlingsplan implementerad och arbete pågår				 Ja	 Ja	

Måluppfyllelse helår - En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Till det övergripande målet har nämnden definierat ett nämndmål. Nämnden bedömer att nämndmålet uppnås. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås. Indikatorn är ny för året varför jämförelse med tidigare år inte kan göras.

Socialnämnden säkerställer att det finns en plan för extraordinära händelser, samt kontinuitetsplaner för verksamheterna						
Indikator	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023	Status 2023
Plan för extraordinära händelser samt kontinuitetsplaner finns				Ja	Ja	

Yrkesrevisorernas iakttagelser

” Enligt 6 kap 6 § kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten”. Detta framgår även i reglementet för Gävle kommuns styrelse och nämnder (dnr.19KS455).I reglementet framgår vidare att nämnden har ansvar för att dess uppdrag och verksamhet är tydligt och genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Detta med hänsyn till fullmäktiges mål och styrning, samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Nämnden förhåller sig till samtliga av kommunfullmäktiges fem övergripande mål. Nämnden har formulerat flera nämndmål per övergripande mål. Framgent bör nämnden överväga hur en samlad bedömning av måluppfyllelsen kan göras per kommunövergripande mål.

Vi noterar att nämndens bedömning av måluppfyllelse baseras på en sammanvägning av det arbete som genomförts under året och utfall samt status på indikatorer. Verksamhetsrapporten innehåller en översiktlig beskrivning av de aktiviteter som genomförts under året.

Enligt kommunstyrelsens anvisningar ska indikatorernas utfall analyseras. Granskningen visar att nämndens analys av indikatorerna varierar.

Uppdragen kommer försvinna i och med kommunplan 2024. Det innebär att nämnden ska redovisa ett så kallat avslut av uppdragen som nämnden haft under 2023. Nämnden redovisar att:

- fem uppdrag är klart och därigenom slutredovisats i verksamhetsrapporten.
- ett uppdrag har inte påbörjats eller kunnat slutföras.

Ekonomistyrning

Nämndens budget och resultat

Resultaträkningen nedan visar nämndens budget och utfall. Budgeterade intäkter beräknades till 62,6 mnkr och 621,7 mnkr i kommunbidrag. Nämnden har i sin verksamhetsplan beslutat om en budget i balans.

Nämndens kommunbidrag förändrades under året genom tillskott och en omfördelning på totalt 17,1 mnkr. I februari omfördelades 192 tkr respektive 155 tkr till nämnden. I juni beslutades om ytterligare en omfördelning på 14 mnkr.

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Verksamhetens intäkter	101,1	72,7	62,3	62,3
Personalkostnader	-357,5	-316,3	-344,0	-346,3
Övriga kostnader	-412,3	-342,4	-322,0	-336,8
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,7	-0,6	-0,9	-0,9

(mnkr)	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Ursprunglig budget 2023	Reviderad budget 2023
Internränta	-0,1	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-669,5	-586,6	-604,6	-621,7
Kommunbidrag	621,1	569,1	604,6	621,7
Resultat efter kommunbidrag	-48,4	-17,5	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-48,4	-17,5	0,0	0,0
Investeringar	0,9	1,4	4,1	4,1
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

Nämndens årsprognos i delår 2 var ett negativt resultat på -32 mnkr. De största negativa avvikelserna återfinns inom myndighetskontorets enheter såsom utredningsenheterna, rekryteringsenheten, enheten för våld i nära relation. Avvikelserna hänförs till externa placeringar och merkostnader till följd av tillfälligt inhyrd personal. Positiva avvikelser återfinns även inom utförarverksamheter såsom boendeenheten, öppenvårdsenheten och flyktingboendet.

Årets resultat uppgår till -48,4 mnkr vilket motsvarar ett underskott om -48,4 mnkr. De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom Myndighetskontorets enheter såsom Utredningsenheterna, Rekryteringsenheten, Enheten för våld i nära relation, Familjehemsenheten samt Mottagningsenheten. Dessa avvikelser har att göra med externa placeringar samt merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal under främst delår 1 och 2.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Vi noterar att nämndens resultat inte håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige. Nämndens underskott på -48,4 mnkr är en avvikelse mot årsprognosen som gjordes vid delår 2. Nämndens årsprognos beräknades då till -32 mnkr vilket var en avvikelse mot budget med -32 mnkr.

Utifrån en analytisk granskning av nämndens resultaträkning, anses förklaringen till avvikelse mot budget vara rimlig. Avvikelsen om -48,4 mnkr utgör 7,8 % av nämndens ekonomiska ram på/om 621,7 mnkr.

Detaljgranskning sker i samband med granskningen av Gävle kommuns finansiella rapporter. Eventuella iakttagelser från detaljgranskningen kommer att redovisas i granskningsrapporten för Gävle kommuns årsredovisning.

Nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta. Vi har inte kunnat spåra att nämnden med anledning av den ekonomiska rapporteringen beslutat om åtgärder kopplat till det prognostiserade underskottet.

Intern kontroll och riskanalys

Nämndens riskhantering och riskanalys

Gävle kommuns reglemente för intern kontroll (antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31) anger att en riskanalys ska ligga till grund för internkontrollplanen. Enligt reglementet och dess tillämpningsanvisningar 5–7 §§ bör olika granskningsområden väljas ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Internkontrollplanen styrs av den omfattning och volym som nämndens verksamhet har, och de väsentlighets- och riskbedömningar som gjorts.

Riskanalys är integrerad i internkontrollplanen som är antagen av nämnden. Riskanalysen innehåller totalt 10 risker, varav 4 är klassade som kritiska. Riskerna är fördelade under områdena finansiell rapportering, efterlevnad av externa och interna regelverk, ändamålsenlig och effektiv verksamhet samt övriga risker.

Riskanalysen innehåller delvis risker med koppling till de kommunövergripande målen och till nämndspecifika mål. Det sker dock ingen hänvisning till målen men identifierade risker har delvis bäring på huruvida nämnden kan uppnå de beslutade målen.

Kommunfullmäktiges program för mål och riktlinjer för privata utförare fastställdes i maj 2018. Programmet anger att det i nämndernas riskanalys ska framgå hur verksamheten säkerställer tillräcklig insyn, uppföljning och kontroll av privata utförare. Nämnden har i sin riskanalys risker med koppling till privata utförare. Riskerna ingår inte i internkontrollplanen eftersom risknivån inte är kritisk.

Nämndens internkontrollplan

Nämndens intern kontrollplan har antagits 2023-05-23 § 106. Internkontrollplanen baseras på riskanalysen och innehåller totalt fyra risker. Dessa risker är fördelade under samma områden som i riskanalysen och är samtliga kritiska risker. De kritiska riskerna avser exempelvis:

- Risk att verksamheten inte kan ställa om utifrån den ekonomiska utvecklingen
- Risk att nämndens verksamheter inte kan utföra insatser eller andra arbetsuppgifter med fullgod kvalitet
- Personalbrist
- Risk att tillräcklig beredskap inte finns för att hantera extrema händelser

Varje risk ska kontrolleras med 1-4 kontrollmoment.

Risker med koppling till de kommunövergripande målen till nämndspecifika mål handlar om personalbrist samt risken avseende att verksamheter inte kan utföra insatser eller andra arbetsuppgifter med fullgod kvalitet som vi nämnt i ovan punktlista.

Uppföljning av internkontrollplan

Enligt reglementet och dess tillämpningsanvisningar 5–7 §§ har varje nämnd en skyldighet att, med utgångspunkt från antagen plan, löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde.

Nämndens internkontrollrapport har antagits i nämnden. Nämnden har under året följt upp internkontrollplanen per helår. I rapport för intern kontroll per helår följdes samtliga risker upp.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 6 § kommunallagen på nämnden. Vi noterar att riskanalysen är beslutad av nämnden. Det innebär att nämnden varit involverad i arbetet med riskanalysen, vilket kommunrevisionen tidigare rekommenderat för att nämnden ska kunna säkerställa en tillräcklig internkontroll enligt kommunallagen.

Internkontrollplanen innehåller fullständiga beskrivningar av: risker, risknivåer, kontrollmoment, kontrollmomentansvariga och periodicitet.

Vi noterar att riskanalysen varit med i beslutsunderlagen till internkontrollplanen, vilket innebär att nämnden tagit del av samtliga 10 risker som är identifierade i riskanalysen i samband med att internkontrollplanen beslutades.

Internkontrollplanen innehåller fyra centrala risker för vilka kontrollmoment har identifierats. I rapport per helår har samtliga fyra risker följts upp. För varje risk framgår kontrollmoment och en kommentar om utfört arbete samt resultatet av kontrollen. För risken personalbrist har det inte framkommit avvikelser vid uppföljningen. För riskerna avseende beredskap och insatser med fullgod kvalitet har mindre avvikelser noterats inom ett antal av kontrollmomenten. För riskerna avseende att verksamheten inte kan ställa om utifrån den ekonomiska utvecklingen har större avvikelser noterats inom tre av fem kontrollmoment. För övriga två kontrollmoment anges ingen avvikelse i uppföljningen. Vidare är beskrivningen av uppföljningen är begriplig och varierande i omfattning, där beskrivningen är mera omfattande för kontrollmomenten med större avvikelse.